

stijani. Gosp. dr. L. Vončina, vodja družbini, za njim gosp. prošt dr. Ladinig, potem gosp. E. Još, predsednik deželne sodnije, so v svojih govorih, ki jih je „Danica“ v poslednji list večidel povzela, s prepričavno besedo razlagali v tem začetnem zboru važni namen tega društva, katero so milostljivi knezoškof v svoje posebno varstvo sprejeli, in kateri so tudi pričujoči gosp. deželni poglavar grof Chorinsky svojo podporo zagotovili. K sklepu so pričujoči rokodelci „cesarsko pesem“ zapeli. — Slišali smo, da je c. k. deželno poglavarstvo dovolilo napravo merzlih kopel po načinu Prisnicovih v Bledu, od katerih smo v našem listu že spomnili. — Tukajšnega c. k. dežel. poglavarstva tajnik gosp. Karl grof Hohenwart pride za c. k. ministerskega tajnika k ministerstvu notrajnih oprav na Dunaj; kantonski poglavar v Radoljci gosp. Janez Brolih pa kot c. k. svetovavec deželne sodnije k okrožni sodni v Celje.

Novičar iz raznih krajev.

C. k. ministerstvo je deželnim poglavarstvom vsih dežel našega cesarstva ukazalo, naj vzamejo v prevdare, kako bi se mogle povsod po deželi napraviti dнарne hranilnice (šparkase), in naj vse poskerbijo, česa je potreba, za njih osnovo in razširjenje. — Po ministerskem ukazu se vseh dnar, ki se skupi iz dnarnih kazin prestopljene gojzdne postave, ima v vsaki deželi nabirati v poseben zaklad, ki se ima obračati za obćenokoristne obdelovanja zemlje tiste dežele. — C. k. ministerstvo je oglasilo, da od vsacega centa pése, ki se za izdelovanje cukra porabi, se bo od 1. sept. t. l. plačevalo 12 krajc. porabnine, ako je pésa presna, 6 kr. pa ako je posušena. Ta nekoliko premenjena tarifa podpira narejanje cukra iz domače pése tako, da tiste fabrike, ki delajo cukr iz cukrene moke (Colonial-zucker), ki se vozi iz vnanjih dežel, bojo mogle zdaj testament narediti — pravi „Triest. Zeit.“ — Zmiraj več gré naselnikov iz Českega in Marskega na Erdeljsko (Siebenbürgen); nedavno je prišlo spet 80 družin, ki so kupile 500 oralov gosposkega zemljiša, oral po 50 fl.; naselniki ti so pametni ljudje, ki ne mislijo na vrat na nos obogateti, ampak želijo le pošteno izhajati; zemlja je rodovitna in umno kmetovaje bojo že živeli, le z molžno živino je tam naj večja nadloga, ker bela živina iz pustinj nek le tako dolgo molze, dokler tele sesa; za krompir je zemlja dobra, ktereга pa erdeljski kmet ne sadi in tudi ne je, dokler ima kaj koruze. — V Peštu so Angleži 10.000 prešičev kupili. — Kar se vprašanja: „ali bo mir ali vojska?“ tiče, se še zmiraj nič gotovega reči ne more. Dunajska vlada je res še en svet, potujen tudi od francozke in angleške, poslala do rusovske, kako naj bi se brez huje vojske pravdi konec storil; ta svet pa nek v tem obstoji, da ni treba, da bi rusovska vlada mogla zmanjšati svoje vojne ladje na črnem morji, al tudi turški naj se dodeli pravica, da sme ravno toliko, kakor rusovska, vojnih ladij na tem morji imeti, in če bi jih sama ne imela, jih nadomestiti s pomočnimi ladjami. Čeravno ste zedinjene armadi 1. dan t. m. s srečo napadle naj vnanjšie rusovske okope (šance), okoli 200 Rusov zajele, 8 možnarjev in 2 topova zabile, se vendar od vsih strani govori, da bote opustile oblego Sevastopolja, ker ni upanja, močne terdnjave premagati; namesto tega pa bo — tako se sliši — vsa v Krimu zedinjena armada ob „Černaji reki“ na planem napadla rusovsko. Za 10. maja je véliki vojni zbor v Kadikoi napovedan, ktereга se bo vdeležil tudi sardinski vojskovodja La Marmora. Sliši se, da francozki vojskovodja Canrobert se je cesarju Napoleonu zavolj svoje nevednosti, po kateri je od tedna do tedna zmagaven naskok obetal, tako zameril, da ga bode odatavil. 22.000 Francozov je bo njih. — Angleški

državni zbor neprenehoma naganja ministerstvo, naj mu pokaže dunajske zapisnike, da bo dežela, ktera vojskine stroške plačuje, vedila, pri čem da je; minister Palmerston je obljubil, kmali vse razodeti. Sicer pa je Palmerston ob vse svojo prejšno slavo, kar je ministerstva predsednik. — Včeraj ali danes se je imela sodba začeti zoper hudodelca, ki je cesarju Napoleonu po življenji stregel. Take hudodelstva imajo sicer pred posebno višjo sodnijo priti; cesar pa je ukazal, naj se mu ne skaže taka čast, ampak sodi naj se ta človek tako, kakor da bi bil na naj nižjega delavca strelil. Zdaj se sliši, da mu je Pauori ime; kaj več noče razodeti, kakor da njegova žena z dvema otrokoma živi na Laškem. „Spodletel mi je moj namen, — vém kaj me čaka; čmu tedaj toliko prašanja?“ pravi. — Ker v Monakovem na Parskem tudi neka „zamaknjena“ mnoge reči uganja in ljudi slepari s tem, da pravi, da se v svojih domišljah z duhovi umerlih in celo s svetniki pogovarja in od njih od unega sveta in od družih skrivnost mnogotere razjasnila prejema, nevedno ljudstvo pa take sv. katoliški véri nasprotno prerokbe in razlage verjame in še celo nekteri duhovni to osebo obiskujejo in pomagajo take orakeljne po svetu širiti, so veliki škof monakovski 29. aprila vsim fajmoštrom tega mesta pismeno ukazali, da naj skerbno čujejo nad tacimi početji in pri vsaki priliki oostro svarijo svoje farane, naj se nikakor ne vdeležvajo teh homatij, duhovnom pa, ki bi se ž njimi pečali in take osebe obiskovali, žugajo škof z odstavo. — S cesarskim dovoljenjem je prišla v Petrogradu knjižica na dan pod naslovom „Poslednje ure cara Nikolaja I.“, kateri je pridjana tudi oporoka (testament) njegova, ki jo je rajni car leta 1844 lastnoročno spisal in ktere ne imenuje „poslednje volje“, ampak le „poslednjo željo“. Ta oporoka pa ne zapopada nič političnega, ampak le veleva, kako naj se njegova zapuščina med udovo cesarico in njegove otroke razdeli, kako naj otroci se obnašajo do matere svoje in med seboj, se zahvaluje gardi, vsim svojim prijateljem in zvestim podložnim itd. V 32. razdelku pravi: „Vse, ki sem jih nevedoma razžalil, prosim za odpuščenje. Jez sem človek z vsimi slabostmi, kakor vsak drug, in sem si vedno prizadeval v tem se poboljšati, kar sem za napačno spoznal; marsikaj sem popravil, marsikaj pa tudi ne. Izserca prosim, naj se mi odpusti. Umerjem hvaležen za vse dobro, s čim me je mili Bog obdaroval v tem življenji, — goreč za slavo Rusije, kateri sem zvesto služil; žal mi je le, da nisem mogel vsega dobrega dovršiti, česar sem želel. Sin moj me bo nadomestoval“ itd. — Ni davnej kar je kupčijsko ladijo, ki je iz Novega Jorka v Antwerpen jadrala, strašni vihar potopil, mornarji so si življenje oteli na edinem od ladije odbitem kosu, kjer so 6 dni in noči brez jedi in pijače bili; edina podgana, ki se je ž njimi vred otela na ostanek ladje, je bila ta čas njih živež.

Očitna zahvala.

Neimenovan dobrotnik je po visokočastitem gosp. dr. Mihael Leonhard-u, c. k. vojnem škofu in dol. aust. deželnem svetovavcu na Dunaji, znanemiti znesek od dvajset tavižent goldinarjev, v 4½ percentnih državnih obligacijah do visokočastitega ljubljanskega škofijstva s tem namenom poslal: naj slavno škofijstvo po svoji modri previdnosti 40 nar bolj ubozih farnih milodarnih ustanov na Krajskem, slednjo z obligacijo po 500 fl., obdaruje. —

Slavno škofijstvo je v svoji mili skerblijivosti med drugimi tudi železniški ustanovi ubozih znameniti dar od 500 fl. določiti blagovolilo.

Ginjeno od tolike dobrote in navdano serčne hvaležnosti se podpisano predstojništvo ne mudi, svoje hvaležne čutila tu očitno naznaniti in reči: naj se obilnost Božjega blagoslova neprenehoma razliva nad blazega dobrotnika in nad visokočastito ljubljansko škofijstvo. Serčna molitev tukajšnih revnih pa bo gotovo pogostoma v ta namen proti nebu duhtela.

Iz Železnikov 1. maja 1855.

Blaž Kersnik, fajmošter.

J. Globočnik, L. Levičnik,
očeta ubozih.